

og sikkerhed for alle Europas lande. Derfor arbejder Danmark aktivt for at styrke denne organisation, og som led heri søger vi at opnå formandskabet for OSCE i 1997.

NATO er ligeledes under forandring. Alliancen har fået en vigtig brobyggende funktion i forhold til vores østlige naboer. Partnerskab for Fred er et godt eksempel på det. Partnerskabet vil bidrage til at lette omstillingen af Østlandenes forsvar til at virke under demokratisk kontrol. Det vil også omfatte fælles planlægning, uddannelse og øvelser. Danmark har allerede deltaget i flere øvelser fælles med Østlande.

Partnerskab for Fred åbner samtidig et perspektiv om medlemskab af NATO for partnerskabslandene. På NATO's udenrigsministermøde i december sidste år blev der truffet beslutning om at iværksætte et udredningsarbejde om, hvorfor og hvordan en udvidelse af NATO kan finde sted.

Vestunionen befinder sig ligeledes i omstilling. Med amerikansk tilskyndelse er WEU utvetydigt fastslået som den europæiske søjle i NATO. Der arbejdes på at gøre WEU mere operativ, navnlig som ramme for fredsbevarende, humanitære og krisestyrende operationer på det europæiske område, hvor USA ikke ønsker at deltage – med andre ord områder, der både er de mest sandsynlige i dagens Europa, og som traditionelt er af dansk interesse. Vi må forberede os på en sådan udvikling, der vil kunne berøre vore sikkerhedspolitiske interesser.

Endelig er der EU, som jeg skal vie særlig opmærksomhed. EU har siden 1989 i stigende grad placeret sig som det centrum, hvorom den europæiske udvikling drejer. EU er i dag en vigtig international aktør af stor betydning for europæisk sikkerhed. EU udgør en zone af stabilitet i en omskiftelig og tit usikker verden.

EU's væsentligste opgave i de kommende år bliver at udstrække denne zone af stabilitet til sine naboer. Det er først og fremmest derfor, EU skal udvides mod øst. Udvidelsen vil forøge både de kommende medlemslandes og vores egen sikkerhed. Til gengæld må både de og vi være parat til at gennemføre den omstilling, der er nødvendig. Udvidelsen forudsætter forandringer både i Øst og i Vest. På kort sigt vil der for os måske blive en økonomisk pris at betale; men de langsigtede fordele er langt større end omkostningerne.

Det Europæiske Råds møde i København stillede medlemskab i udsigt for de associerede central- og østeuropæiske lande, der måtte

ønske det, og Det Europæiske Råds møde i Essen vedtog en strategi for perioden frem mod medlemskab. Strategien omfatter både de seks lande, der allerede har associeringsaftaler med Unionen, og de tre baltiske lande samt Slovenien. Den samlede gruppe udgør således ti lande.

En hovedhjørnesten i strategien er at forberede de central- og østeuropæiske landes deltagelse i det indre marked. Kommissionen vil præsentere en hvidbog om dette i april måned. Hvidbogen skal danne grundlag for dialog med de associerede lande om de initiativer, landene selv må tage. Målet er skabelsen af ét stort europæisk frit marked.

Landbrugsområdet er særlig centralt i denne sammenhæng. Det er et af de områder, hvor den gensidige tilpasning uden tvivl bliver vanskeligst, men det er nødvendigt at tage fat også på denne opgave, hvis udvidelsen skal lykkes. Der bør ske en samtidig yderligere gensidig liberalisering af samhandelsvilkårene. Jeg er dog ikke i tvivl om, at der også efter den kommende udvidelse af EU mod øst vil være én fælles landbrugs politik i EU.

Et andet væsentligt element i førtiltrædelsesstrategien er dialogen med de associerede lande. Strategien betyder, at dialogen mellem Unionens ministre og de associerede central- og østeuropæiske landes ministre bliver mere intens. Den politiske dialog er i sig selv et centralt redskab i landenes tilnærmelse til Unionen.

Formelle optagelsesforhandlinger eller tiltrædelsesforhandlinger vil blive påbegyndt efter regeringskonferencen. Der vil formentlig blive tale om flere udvidelsesrunder. Allerede i dag er det forskelligt, hvor langt landene er nået med politiske og økonomiske reformer. Udviklingen vil så at sige naturligt vise, hvilke af de ti lande der først er rede til medlemskab. Fra dansk side ser vi gerne, at de central- og østeuropæiske lande tiltræder Unionen omkring år 2000.

Lad mig i denne forbindelse fremhæve EU's relationer til de baltiske lande. Vi har fra dansk side af sikkerhedspolitiske og andre grunde en ganske særlig interesse i Østersøområdet. Unionen har udbygget sine bilaterale forbindelser med de baltiske stater og har bidraget til at fremme den økonomiske udvikling. I starten var der overvejende tale om teknisk-administrativ bistand, men i takt med fremskridtene i den økonomiske omstilling lægges der nu mere vægt på infrastruktur og investeringsfremme.

EU's aktiviteter omfatter også tilgrænsende områder af Rusland, f.eks. Kaliningrad og Skt.